

Közösségtanulmányok:

---

mobilitás és a területi megközelítés a
romániai romakutatásban

Fosztó László

Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár

Előadásvázlat

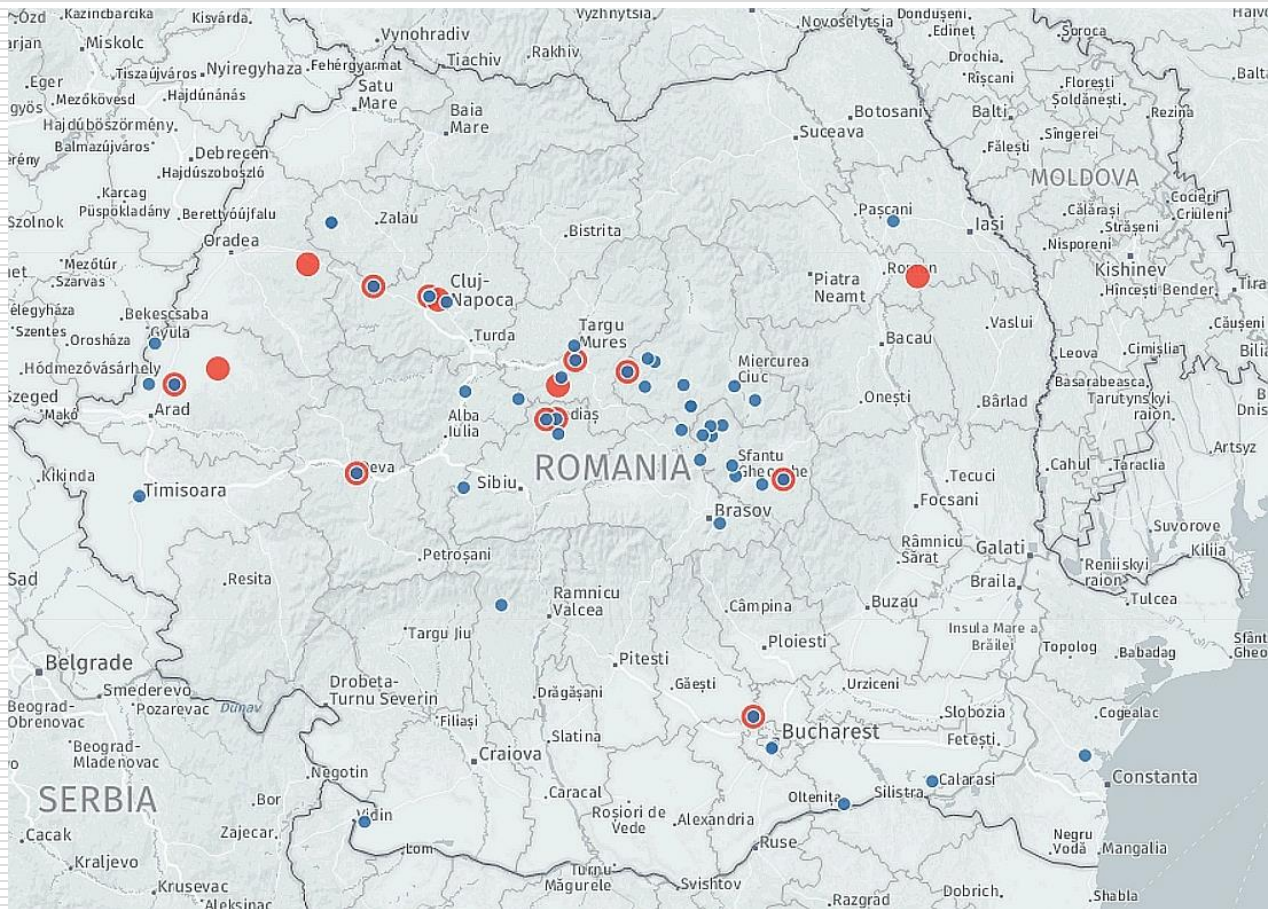
- Kutatási hagyományok
  - Néhány elméleti probléma
  - Recens társadalmi jelenségek
  - Romák és a közpolitikák
-
- A kutatási eredmények közpolitikai eszközként való hasznosulása és annak korlátai
-

Kutatási hagyományok

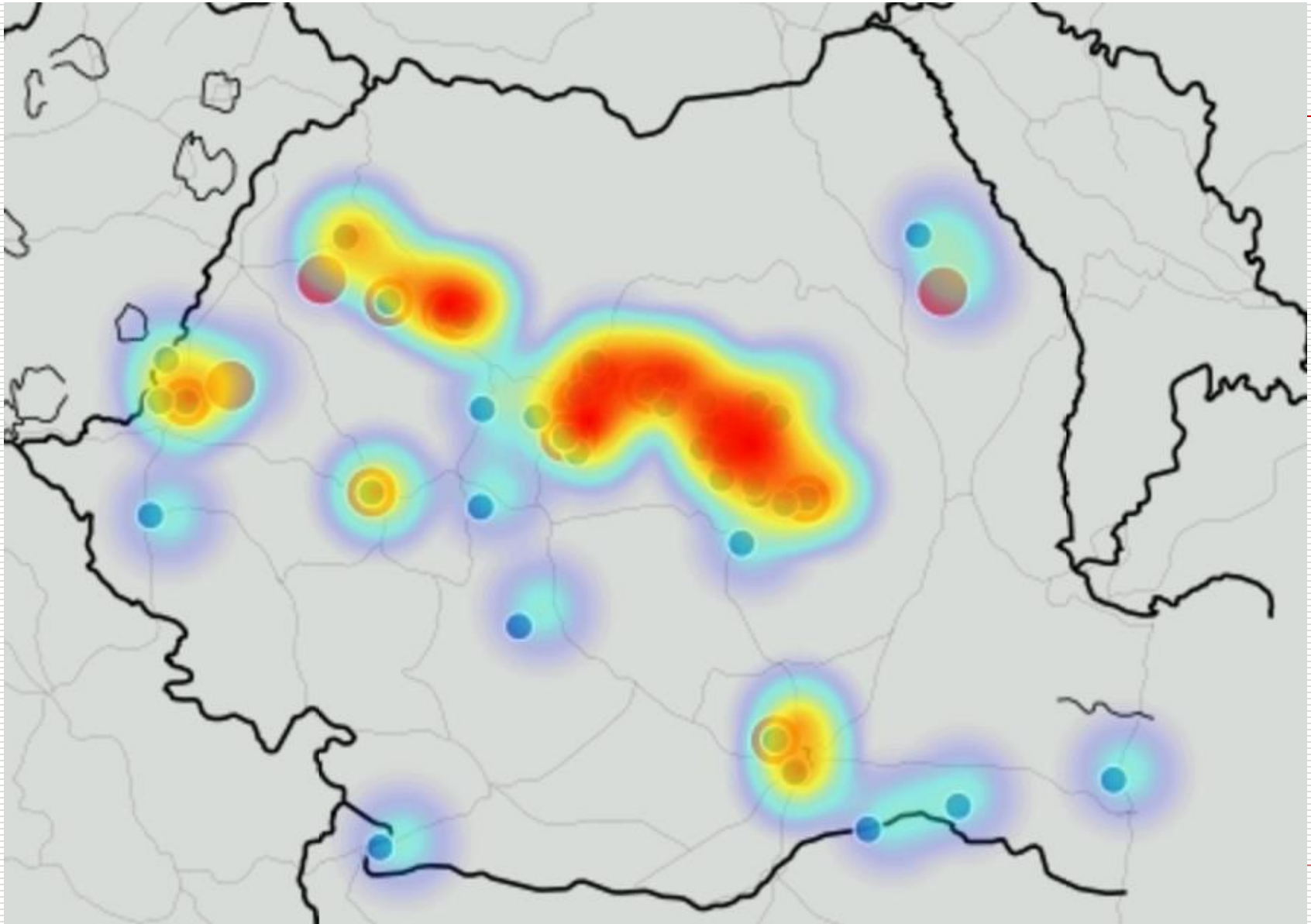

- Bodó Julianna (szerk). **Helykeresők** (2002)
  - Ladányi–Szelényi: **A kirekesztettség változó formái** (2004)
  - Durst Judit (2011): **“What makes us Gypsies, who knows...?!”**
  - Kovai Cecilia (2017): **A cigány-magyar különbségtétel és a rokonság**
-

Romániai terepeken 1.

Romániai terepeken 2.

Definíciós viták és a közpolitikák

- Hogyan nézzük az egyenlőtlenségeket?
    - Fejlődési periféria
    - Kategorialis kirekesztés
    - Praxis alapú megközelítések

  - Közpolitikai válaszok
    - A 'Human development' modellje
    - A 'Human rights' / diszkrimináció ellenes harc modellje (anti-Gypsyism)
    - Alternatívák?
-

Néhány elméleti probléma

- C. Tilly: Tartós egyenlőtlenség
    - Lehetőségek halmozása (opportunity hoarding)
  - R. Brubaker: A különbségtétel alapjai
    - Kategóriákba záródó hálózatok kritikája (categorically bound networks)
  - A romák migrációjának új irodalma
    - Pl. rasszialisáció vs. etnicitás
-

Recens társadami jelenségek

- A hálózatos fejlődés / fejlesztés példái
    1. A vallási megújulás, a (neoprotestáns) kiségyházak megerősödése és ennek hatásai
    2. Nemzetközi migráció és visszatérés: a hazahozott és hazaküldött erőforrások, kérdése
    3. Társadalomszervezési fejlemények (etnikai pártok, mediátori rendszer kiépülése, megyei roma irodák, roma szakértők stb)
-

1. A vallási megújulás

- A pünkösdista mozgalom
    - Az európai Romani Penticostalism Romániában
    - Globalizáció, a vallási rezsimék és az állam (át)alakulása
  - Vallási válasz társadalmi problémákra
    - A kirekesztés közösségi értelmezése, a stigmával való megküzdés (coping)
    - A közösségi és hálózati működés új, transznacionális formái
-

2. A migráció

- Korszakolás és a migrációs tapasztalat
    - 1990 után / 2007 utáni

  - Visszatérés és helyi fejlődés
    - A társadalmi távolság kérdése
    - Versengő és kooperatív scenáriók
    - Konvergens vagy szétfejlődő lokális társadalmi kategóriák

  - A kontak hipotézis terep-tesztje
    - Spontán deszegregációs helyzetek
-

3. Társadalomszervezési fejlemények

- 1990 Roma etnikai pártok
  - 2001 Roma intergrációs startégia
  - 2000 után az ANR és a BJR hálózatai
  - Iskolai és egészségügyi mediátorok

  - 2011 EUs keretstratégia Romániában
    - A monitorizálás problémái

  - 2020 után, újabb fejezet
-

Közpolitikai igény

- A FRA meghívására a NKI részt vett 'kontakt pontok' műhelymunkájában (2014-től)
  - A SocioRoMap projekt (2015-2017)
    - A szlovákiai Roma Atlas modellje
    - Módszertani újítások
    - Az intézményi beágyazottság kérdése
  - A „belső igény” kérdése
-

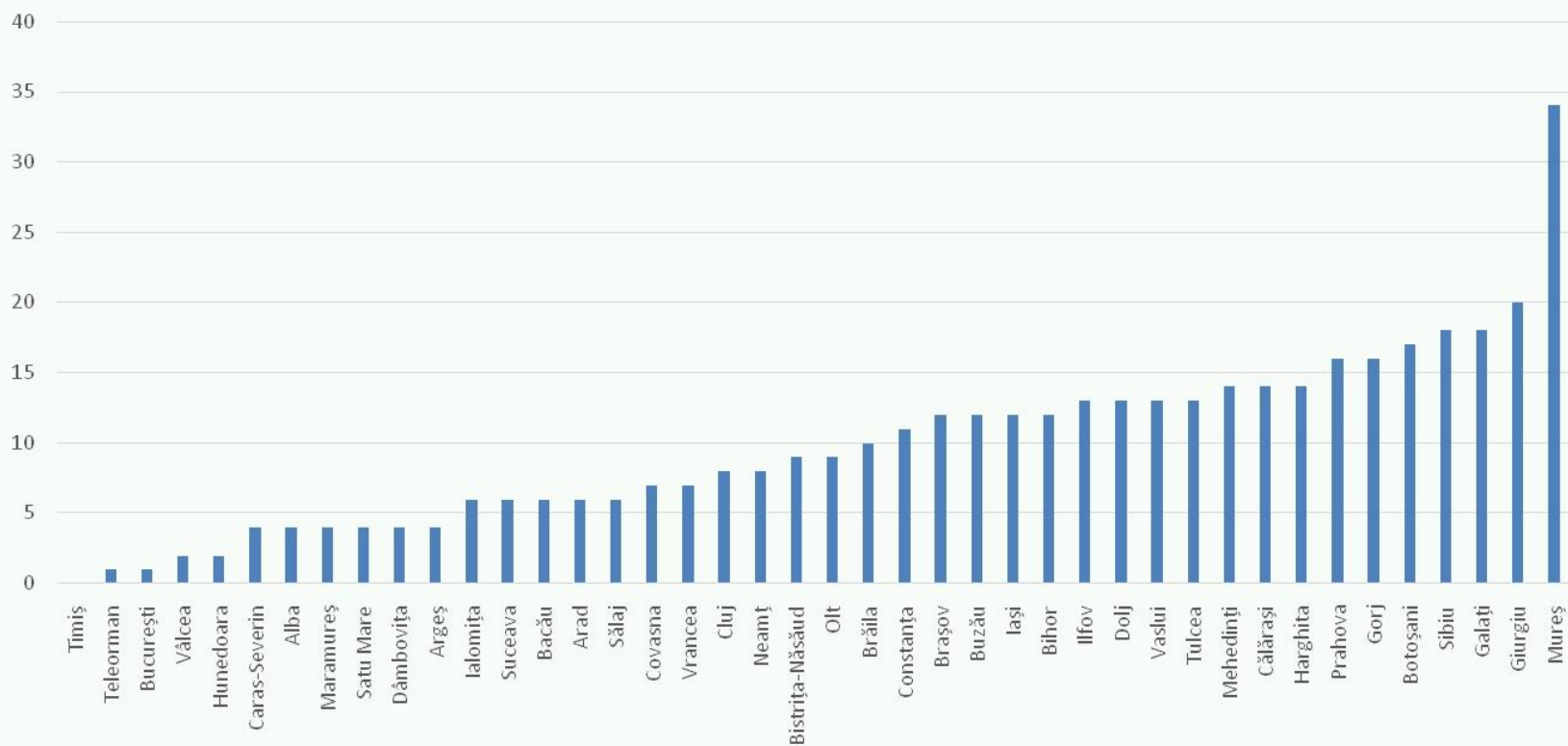
A kutatási eredmények hasznosulása és annak korlátai

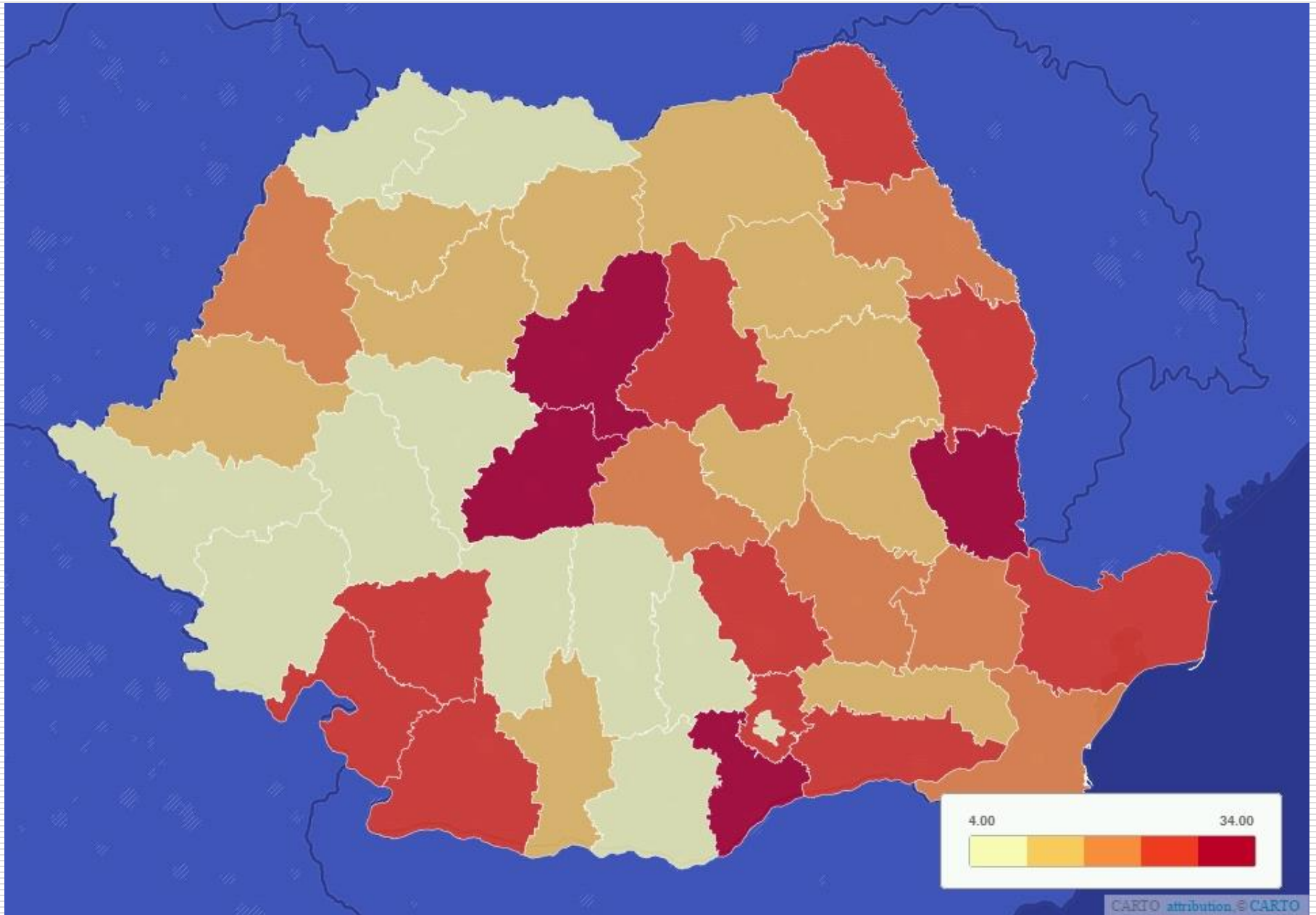

- Dialógus a szereplők közt/ partneri viszony kialakítása
    - A megindult folyamatok követése / negatív következmények enyhítése
    - A folyamatok gerjesztése és „terelgetése”
  - Fennálló definíciós problémák
    - Fejlesztési kérdés / diszkrimináció ellenes harc (anti-Gypsyism) / kapcsolat-management
  - Sikerül-e a hálózatokat „maga alá gyűrje” egy politikai szándék vagy kialakíthatóak helyi válaszok?
-

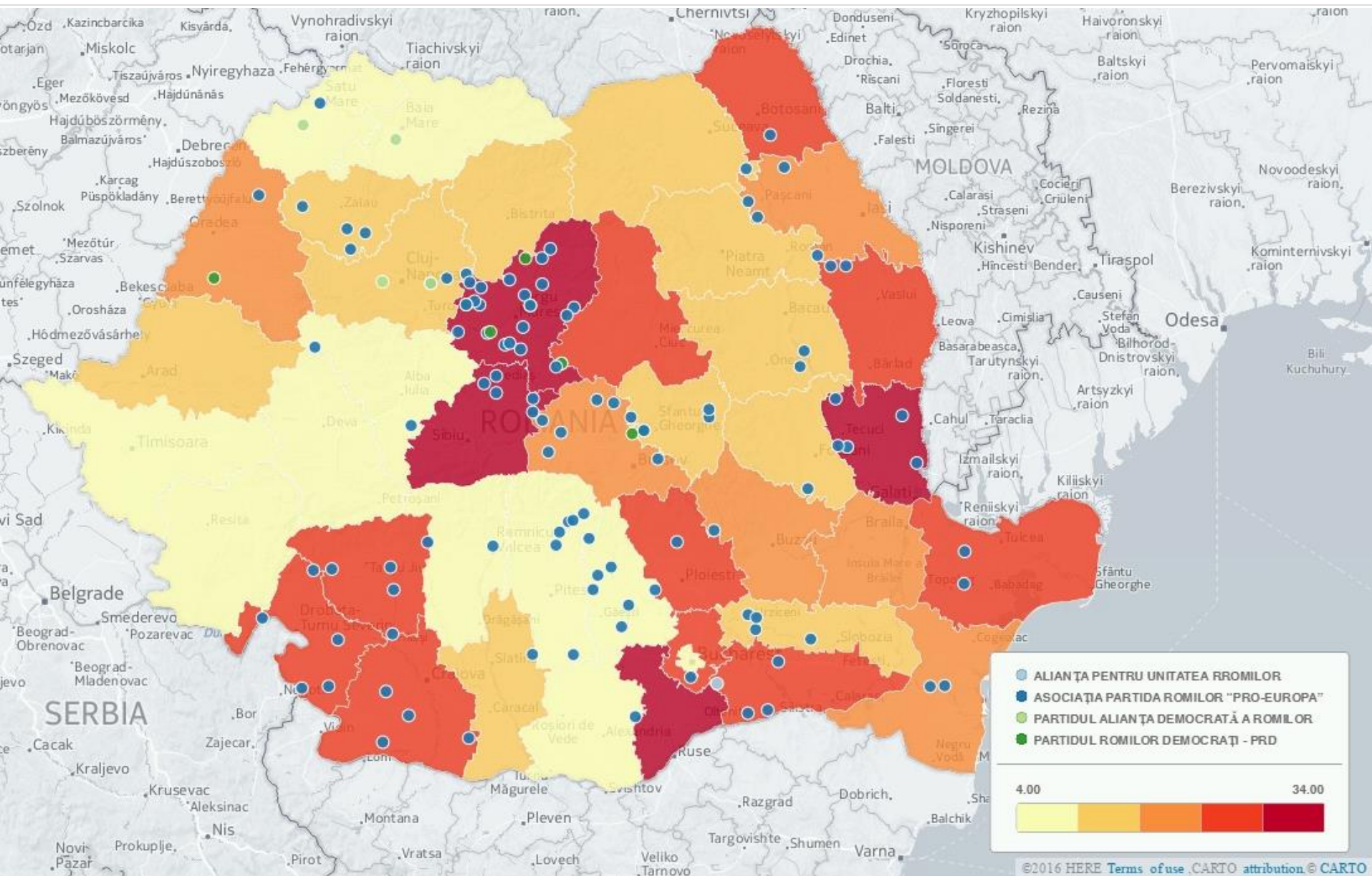
Példa 1: Az egészségügyi mediátorok megyei eloszlása

The number of health mediators by county

Forrás: <https://foszto.carto.com/builder/44a02914-b4d2-4c95-8e18-4837371dc48d/>